Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

30 МАРТ 1970 Й.
5-йил чиқиши.
ДУШАНБА
№ 75 (1143).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КВАРТАЛ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

ШАҲАР РАПОРТ БЕРДИ

БУГУН

Тошкент шаҳар саноати маҳсулот реализация қилиш бўйича юбилей йили биринчи квартал планини муддатидан илгари адо этди. Квартал охиригача пландан ташқари бир неча миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

15 мартдан бошлаб ишлаб чиқариш планларини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бера бошлаган Октябрь, Ҳамза, Чилонзор, Киров районларининг ўнлаб саноат корхоналари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага салмоқли ҳисса қўшдилар.

* * *

«Ташкенткабель» заводининг коллективи квартал планини бажарди. Корхона коллективи 11 миллион 770 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди.

Завод ишчилари пландан ташқари яна 875 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

* * *

«Главташкентстрой»нинг қурилиш-монтаж ташкилотлари ҳам квартал планини муддатидан илгари адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Кеча

шаҳар савдо бошқармасининг ходимлари квартал планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. 221 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Доҳий юбилейини муносиб кутиб олишга аҳд қилган савдо ходимлари яна 8,5 миллион сўмлик савдо қилиш мажбуриятини олдилар.

* * *

Шаҳар умумий овқатланиш муассасаларининг ходимлари шаҳар корхоналари қаторида квартал планини муддатидан илгари бажардилар.

Улар пландан ташқари яна 750 минг сўмлик савдо қилишга сўз бердилар.

КЎП МАТЕРИАЛ ТЕЖАЛМОҚДА

М. В. Фрунзе номидаги Москва ип-газлама фабрикасининг тўқувчиси Мария Иванникованинг «Ленин юбилейи кунида тежалган хом ашё ҳисобига ишлайлик!» деган чақириғига қўшилувчилар кўпайиб кетди. Республика пойафзалчилари орасида Тошкентдаги биринчи фабрика меҳнаткашлари бу чақириққа биринчилардан бўлиб қўшилишди. Бундан хабар топган Мария Иванникова «Обувщик» газетаси орқали пойафзалчиларга катта меҳнат муваффақиятлари тилади.

Материал тежаш учун юриш бошланганидан бери фабрикада 10 миллион квадрат дециметр чарм товар тежалди. Корхона ана шу хом ашё ҳисобига 22 ва 23 апрель кунлари ишлаб 45 минг жуфт пойафзал тайёрлаб чиқаради.

Фабрикада бичиқчилардан А. Соколова, Л. Чикова ва А. Мордвинова ўртоқлар Мария Иванникованинг издошлари орасида шуҳрат қозонишди. Улар материалларни рационал тарзда бичганликлари туфайли учовлон 100 минг квадрат дециметрдан зиёд хром чарм тежашди. Бу меҳнатчиларнинг ҳар бири фабрикада чорак асрдан кўпроқ вақтдан бери ишлаб келяпти. Улар хом ашёни тежаб-тергаш билан бирга ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг аъло сифатли бўлишини ҳам таъминлашяпти. Ҳамма бичиқчиларнинг шахсий тамғаси бўлиб, улар маҳсулотни контролерларга кўрсатмасдан ҳам топшираберишади.

Пойафзалчилар Ленин юбилейигача қолган кунлар мобайнида яна камида миллион квадрат дециметр материал тежашни мўлжаллаб туришибди.

(ЎзТАГ).

СУРАТДА: шаҳримиздаги Пластмасса буюмлари заводининг илғор ишчиси Равшан Фатхуллаева. Ленинча меҳнат вахтасида фидокорона ишлаётган бу аёл сменa топшириқларини мунтазам ошириб адо этаётир.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

11 апрель — Коммунистик меҳнат ва санъат байрами бўлади

МИНИСТРЛИК КОЛЛЕГИЯСИ МАЪҚУЛЛАДИ

Алишер Навоий номидаги Давлат Катта театри коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган Коммунистик шанбаликка актив қатнашишнинг ташаббускори бўлиб чиққанди.

Театр коллективи 11 апрель куни юбилей шанбалигида пландан ташқари ўз репертуаридаги энг яхши спектаклларидан бирини намойиш қилиш ва тушган маблағни беш йиллик фондига топшириш мажбуриятини олган. Театрнинг энг яхши артистлари Тошкент шаҳар корхоналари цехларида ижодий ҳисобот берадилар. Давлат академик Катта театрининг республика санъат ходимларига мурожаати «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари саҳифаларида эълон қилинган эди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги коллегияси ва маданият ходимлари касаба союзларининг Республика Комитети театр коллективининг қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлади.

Тошкент шаҳар маданият бошқармаси, театрлар ва музика муассасалари Бош бошқармаси, театр ва концерт ташкилотларининг директорлари, маҳаллий касаба союз комитетларига Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри коллективининг ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва мурожаатни театр коллективларининг умумий йиғилишида ишлаб чиқиш тавсия этилди.

Шаҳардаги барча театр коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган Коммунистик шанбаликда актив иштирок этишга аҳд қилганлар.

БИР КОРХОНА ЯНГИЛИКЛАРИ

Юбилейга тайёргарлик

Юбилей йилининг 11 майида Ильич номли тажриба-механика заводи коллективи корхонанинг 50 йиллигини нишонлайди. Юбилей комиссияси бир қатор тадбирлар ишлаб чиқиб, уни амалга ошираётир. Тошкент хроникал ҳужжатли фильмлар студиясида завод коллективининг ярим аср давомида босиб ўтган йўли, корхона ветеранлари ва айни кундаги ишлар ҳақида фильм яратилмоқда.

«Ильич заводи тарихи» китоби тайёрланди. «Юбилей китоби»га корхонанинг илғор кишилари ва меҳнат ветеранлари номлари ёзилди. Улар орасида токарь В. Извеков, темирчи Ҳ. Ҳакимов, цех бошлиғининг ўринбосари В. Подковаров ва бошқалар бор.

●

Ибратли анъана

Заводда ибратли анъаналар бор. Корхона Чилонзордаги 195-мактаб ўқувчилари билан мустаҳкам алоқада. Мактаб устахонаси учун турли хил асбоблар тайёрлаб беришяпти.

Ўқувчилар заводга тез-тез келиб туришади. Бу ерда тантанали сборлар ўтказилади, пионерликка қабул қилинади. Яқинда, ўқувчилар заводга В. И. Ленин ҳаёти ва революцион фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи альбом ҳамда Ильичнинг каштага тикилган суратини совға қилдилар. Ишчилар эса уларга доҳий бюстини топширдилар.

●

Энг яхши касб эгаси

Заводда «Энг яхши касб эгаси» номи учун тез-тез конкурс ўтказилиб турилади. Унда фрезерчи, токарь, слесарь ва монтажчилар иштирок этадилар. Яқинда бўлиб ўтган конкурсда VI разрядли токарь А. Андресюк ғолиб чиқди.

Ў. ЭШОНБОЕВ,
Олий партия мактаби тингловчиси.

Наримон Вальшин «Узхлопкомаш» заводи йиғув-механика цехининг илғор слесари.

М. Нуриддинов фотоси.

✻ Театр янгиликлари

ЮБИЛЕЙ СПЕКТАКЛИ

Охунбобоев номли ёш томошабинлар театри доҳий юбилейи олдидан Ю. Яковлевнинг «Нури дийдам Володя» асарини саҳналаштирди. Асарни рус тилидан Мирзиёд Мирзоидов таржима қилган. Бу тарихий драма В. И. Лениннинг болалиги ҳақида бўлиб, Ульяновлар оиласи билан таништиради.

Асарни постановкачи-режиссёр Ҳ. Аппонов саҳналаштирган. Композитор — Ҳамза мукофоти лауреати Р. Ҳамраев. Рассом — Т. Шораҳимов.

Асосий ролларни Ўзбекистон ССР халқ артисти Муҳаббат Йўлдошева, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Обид Толипов, Бадал Нурмуҳаммедов, артистлардан Лутфулла Саъдуллаев, Хайрулла Саъдиев, Тамара Ҳамдамова, Тоҳир Миралиев ва бошқалар ижро этишган.

Куни-кеча, спектаклни топшириш маросими бўлди. Унда таниқли театршунослар, санъатшунослар иштирок этишди.

— Бу спектакль, — дейди театр директори Г. Ғуломова, — театримиз яқин бир неча йил ичида саҳналаштирган доҳий ҳақидаги спектаклларнинг учинчисидир. Спектаклни топшириш маросимида қимматли фикрлар айтилди, баъзи бир жузъий нуқсонлар кўрсатиб ўтилди.

Эртага спектаклнинг дастлабки премьераси бўлиб ўтади.

✻ Дўстлик иплари мустаҳкам

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН ТАРОНАСИ

Кеча

Москва телевидениесида «Бузилмас иттифоқ» сериясидаги Совет Ўзбекистонига бағишланган телевизион фестиваль бўлиб ўтди.

Доҳий В. И. Ленин юбилейига бағишланган фестиваль республикамизнинг битмас-туганмас бойлиги маданиятини мадҳ этди.

Томошабинларга «Ўзбек диёрида», «Ўзбекистон бўйлаб» ҳужжатли фильмлари кўрсатилди. Бундан ташқари республиканинг санъат усталари иштирокида концерт қўйиб берилди. Концертда Навоий номли давлат академик катта театри, «Баҳор» рақс ансамбли, Ўзбек Давлат филармонияси санъаткорлари қатнашдилар.

✻ Янги фильмлар

ЛЕНТАЛАРДА ЭТНОГРАФИЯ ТАРИХИ

Маълумки, бундан икки йил муқаддам, ЮНЕСКО конференцияси бўлиб, Марказий Осиё маданиятини ўрганиш масаласи юзасидан ҳам қатор тадбирлар белгиланган эди.

Халқаро ташкилот фаолияти программасига мувофиқ этнографик фильмлар яратишга қарор қилинди. Бу масъулиятли ижодий ишни амалга оширишда кинорежиссёр Малик Қаюмов бошлиқ бир группа киносанъаткорлар ҳам фаол қатнашмоқдалар.

Марказий Осиё халқлари маданияти ҳақидаги фильмнинг дастлабки нодир кадрлари суратга олинди. Санъаткорнинг Парижга қилган ижодий сафари вақтида тарихий манбалар ҳақида янги ленталар яратилди. Режиссёр Жомий, Навоий қўлёзмалари ва Беҳзод миниатюралари сақланаётган Париж халқ кутубхонасидан жонли лавҳаларни суратга олди.

Атоқли ижодкорни яна янги сафар кутиб турибди. Яқин орада киноҳужжатчилар Ҳиндистон ва Покистонга бориб, кинокамераларни ишга соладилар. Марказий Осиё халқлари маданиятига доир суратлар олиб қайтадилар.

Нашриёт туҳфалари

КОНФЕРЕНЦИЯГА АРМУҒОН

Ўтган йили Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриётида иккита янги редакция иш бошлаган эди. «СССР ва социалистик мамлакатлар халқлари адабиёти» ҳамда «Осиё ва Африка халқлари адабиёти» деб номланган бу редакциялар кўпгина адабиётларни нашрга тайёрламоқда.

Шу йил Ҳиндистон пойтахти Деҳлида ўтказиладиган Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари конференцияси муносабати билан, «Шарқ поэзияси анталогияси» туркумида китоблар нашр этиш бошланди. Яқинда, шу туркум китобларидан «Ҳинд поэзияси» ва «Араб поэзияси» шеърият мухлисларига тақдим этилади.

АКАДЕМИК ҲАҚИДА КИТОБ

Атоқли ўзбек совет энциклопедист - олими Т. Н. Қори-Ниёзий фан ва маданият хазинасига муносиб дур қўшди.

БУГУН

«Ўзбекистон» нашриёти академик Т. Н. Қори-Ниёзий ҳаёти ва фаолиятига бағишланган китобни босмага тайёрлашга киришди. «Ажойиб кишилар ҳаёти» туркумидан нашр этиладиган бу асарда олимнинг кўп қиррали илмий фаолияти тўла акс этади.

Тошкентдаги кўн-галантерея фабрикаси экспериментал цехининг ишчилари баҳорги-ёзги мавсумга мўлжалланган портфеллар, сумкаларнинг янги моделларини ишлаб чиқариш устида бош қотирмоқдалар.

СУРАТДА: цех модельерлари (чапдан ўнгга) З. Сигле, Н. Третьякова ва Н. Ксмаровалар янги моделдаги маҳсулотларни муҳокама қилмоқдалар.

Маннон Уйғур номидаги 22-мактаб коллективи В. И. Ленин музейи ташкил этди. Бу ердаги экспонатлар ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашда муҳим роль ўйнамоқда.

Ю. Содиқов фотоси.

● Қишлоқ — шаҳарга

ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН

БУГУН

Оржоникидзе район матлубот жамиятига қарашли тайёрлов конторaси йиллик тухум тайёрлаш ва ҳамшаҳарларимизга етказиб бериш планини бажарди.

Конторанинг қабул пунктлари шу кунгача райондаги колхоз ва совхозлардан саксон ўрнига саксон бир минг дона тухум қабул қилиб олди. Конторанинг ишчи-хизматчилари йил охиригача тошкентликлар учун пландан ташқари йигирма минг дона тухум етказиб бериш мажбуриятини олишди.

АРХЕОЛОГИЯ КЎРГАЗМАСИ

Яқинда, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих ва археология институтида археологик қазилмалар кўргазмаси очилди. Кўргазма экспонатлари ўтмишда Ўзбекистонда ҳунармандчилик, пардозчилик, қурилиш ишлари ҳақида ҳикоя қилади. Академик Яҳё Ғуломов бошчилигидаги олимлар Афросиёбда бир неча йиллардан бери қидирув ишлари олиб бормоқда. Экспонатлар орасидан ўша қадимий шаҳар харобалари остида топилган буюмлар, нақшларга кенг ўрин берилган.

Термиз яқинидаги Сопол тепа қишлоғидан топилган уйларнинг бўлаклари, зеби-зийнат буюмлари, ўликларни кўмиш маросимида қабрга сопол идишда қўйилган дон ва бошқа буюмлар ҳам диққатга сазовор бўлиб, Бронза даврига тааллуқлидир.

Кўргазмадаги сон-саноқсиз экспонатлар археологлар олиб бораётган илмий ишларнинг кенг кўламдан дарак беради.

ЎҚИТУВЧИЛАР КУРСИ

БУГУН

Политехника институтининг умумтехник факультетида республика техникум ўқитувчилари учун физика ва математикадан махсус курслар ўқиши бошланди.

Тўрт ой давомида бу курсларда институтнинг етук физик ва математик олимлари лекция ўқийдилар.

ЖАНГОВАР ЛАВҲАЛАР

БУГУН

республика панорам ва кўргазмалар дирекцияси «Рассомлар Улуғ Ватан уруши йилларида» деган темада кўчма кўргазма тайёрлади.

Кўргазмага Москвадаги Греков номли ҳарбий рассомчилик студияси санъаткорларининг асарлари асос қилиб олинган. Экспонатлар Совет Армиясининг мислсиз жасорати, жангчиларнинг қаҳрамонликлари ҳақида ҳикоя қилади.

Кўргазма Туркистон ҳарбий округи қисмларида Буюк ғалабанинг 25 йиллиги муносабати билан кўрсатилади.

* * *

Дирекция Япониядаги «ЭКСПО-70» халқаро кўргазмасига ўзбек кулол усталарининг яратган буюмларидан намуналар юборди. Экспонатлар орасида Тошкент, Риштон, Каттақўрғон, Самарқанд кулолчиларининг лаган, пиёла, кўза каби ранг-баранг буюмлари бор.

САЁҲАТЛАР ЧОРЛАЙДИ

Баҳор бошланиши билан меҳнаткашлар меҳнат отпускаларига чиқа бошлашди.

Қардош Литва республикасининг пойтахтидан чиққан махсус туристик поезд яқинда Тошкентга келган эди. Меҳмонлар шаҳримизнинг диққатга сазовор жойларини зиёрат қилишди, янги қурилишларни кўздан кечиришди, республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлишди.

Улар республиканинг бошқа шаҳарларига ҳам боришади.

Кузбасс шахтёрлари ҳам шаҳримизда меҳмон бўлишди. Бундан ташқари Самарқанд шаҳрининг пионерлари «Баҳор» туристик поездида Тошкентга келиб каникулларини кўнгилли ўтказмоқдалар.

Шаҳар саёҳат ва экскурсиялар бюроси меҳнаткашларнинг дам олишларини намунали ўтказиш мақсадида бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Яқинда ҳамшаҳарларимиз тушган туристик поездлар Совет Иттифоқи шаҳарлари бўйлаб сафарга чиқади.

✻ Тунги посбонлар шаҳар кезади

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР НАВБАТЧИЛИККА ЧИҚИШДИ

Якшанба оқшоми. Кўчалар, парклар, ҳиёбонлар ва боғларда одамлар гавжум. Тошкент меҳнаткашлари дам олишмоқда. Жамоат тартибини сақлаш бўйича шаҳар штабига Ўрта Осиё темир йўли ва Тошкент темир йўл бўлими бошқармалари ва бўлимларининг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, касаба союз ташкилотларининг раислари йиғилишган. Қисқача инструктаждан сўнг темирйўлчилар биринчи марта навбатчилик қилгани шаҳар кўчаларига чиқадилар.

Навбатчиликка чиққан саккиз юз активист группаларга бўлиниб, районларга бириктиб қўйилди. Одамлар билан энг гавжум бўладиган ерларда тартиб ўрнатишда уларга шу оқшом халқ дружиначилари, Тошкент шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг штатсиз бўлими, шаҳар автоинспекциясининг ходимлари ёрдам беришди.

— «Тошкент оқшоми» газетасида эълон қилинган бир группа таниқли ҳамшаҳарларимизнинг Хатини муҳокама қилганимиздан сўнг коллективимизда активистлар ва халқ дружиначиларининг сони деярлик икки баравар кўпайди, — дейди Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг бошлиғи Азиз Мавлонович Қодиров. — Темирйўлчилар текинхўрлик, безорилик ва ичкиликбозликка қарши бошланган курашга якдиллик билан қўшилдилар. Биз районимизни намунали маданият ва тартиб зонасига айлантириш учун бутун кучимизни сафарбар этамиз.

2-пойафзал фабрикасининг илғор ишчиси С. Мақсудов ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, доҳий юбилейига муносиб тўёналар тайёрламоқда. У смена ва ойлик топшириқларини анча ошириб адо этаётир.

М. Нуриддинов фотолари.

«ҚИЗИЛ ШАРҚ» МАҲАЛЛАСИДА

Чилонзор районидаги «Қизил шарқ» маҳалласи кейинги икки-уч йил ичида янада обод бўлди. Ўтган қисқа давр давомида кўча ва йўлкаларга асфальт ётқизилди, хонадонлар электрлаштирилди, водопроводлар ўтказилди. Кўчаларнинг икки ёнига олма, гилос кўчатлари экилди. Ҳашар йўли билан магазин, сартарошхона, чойхона, поликлиника бинолари қурилди.

Маҳаллада В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган кеча, лекция ва суҳбатлар ўтказилиб турилади. Яқинда, ана шундай кечалардан бири бўлиб ўтди. Кечада район «Билим» жамиятининг аъзоси Ғ. Дўсканаев — «В. И. Ленин коммунистик партиямиз ташкилотчиси», 203-мактаб директори Ш. Шоҳакимов «Болалар ни коммунистик руҳда тарбиялаш» мавзуларида лекциялар ўқиди.

С. МИРЗАХЎЖАЕВ, ўқитувчи.

БИР ЯРИМ МИЛЛИОН ТЕЖАМ

БЕКОБОД. В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг коллективи электр энергияни тежаш юзасидан олган йиллик мажбуриятни яқинда муддатидан олдин бажарди. Юз минг киловатт соат электр энергияси тежаб қолинди. Йил бошидан бери тежалган электр энергияси эса бир ярим миллион киловатт соатга етди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Нуриддинов бригадаси электр энергиясини тежашда катта муваффақиятларга эришди. У бир ярим минг киловатт соат электр энергияни тежади. Бу ерда станнинг бекор ишлаши батамом тугатилди.

(ЎзТАГ).

ОРЗУЛАР

ОЧЕРК

Ёшлик ҳамма нарсани енгади! У бамисоли чўққидан отилаётган шўх ирмоқ. Ҳаёт бағрига кириб борган сари шунча улғаяверади, кучига-куч қўшилаверади.

...Тонг шаҳарни нурга тўлдирди. Узоқдаги чўққилар бу ердан аниқ кўзга ташланиб туради. Асрий тоғлар бағридан келаётган илиқ елларда баҳор нафаси... Гўё олис-олислардан ирмоқларнинг майин жилдираши қулоққа чалинаётгандай туюлади.

Автобус йўл қувиб борарди...

Тобора кичрайиб борувчи йўл, икки ёндан учиб ўтаётган дарахтлар, қия очиқ ойнадан урилаётган шабада завқи аллалагандай мудратарди одамни.

Аммо, деразага хиёл бошини тегизиб, поёнсиз табиат манзараларига, олис уфққа тикилган, 22-23 ёшлардаги йигит ўйчан эди. Унинг қоп-қора сочи силлиқ таралган, қора кўзлари маъноли боқарди. Ёнимда ўтирган бу йигитни еллар ҳам, эндигина чирой очаётган табиат ҳам ўзига жалб қилмасди. У чуқур хаёлга чўмган, ҳамон бир нарсани ўйларди.

Автобус йўл қувиб борарди...

— Орзулар... — деб ўзича узоққа тикилганича мийиғида кулимсиради у, гўё ёнида ҳеч ким йўқдай. Кейин бош чайқаб қўйди. Ниҳоят, хаёлини бўлишга журъат қилдим.

— Бир нима дедингизми?

У мени илк бор кўраётгани учун ажабланди. Хиёл ҳайратомуз тикилди.

— Ҳа, орзу, — деди у, гўё яқин кишисига гапираётгандай, ҳозир бир нарса эсимга тушиб кетди. — Дадам жуда қизиқ эдилар. Худонинг зорини қилардилар тепловоз ҳайдайдиган бўлгин, деб. Нимагаки ишқилиб жуда ишқибоз эдилар шунга. Мактабни тугатибманки, қулоғим тинчимасди. Бир чеккаси кўнглимдаям шунақа ширин орзум бор эди, ўзи. Темир йўл билим юртига кирдим. Орзу қурғур дилни қитиқлайди, тинчлик бермайди денг. Ўзимни ҳалитданоқ машинист, донғи кетган тепловозчи деб тасаввур қилардим. Ўқиш ҳам тугади...

Автобус бир силкинганда суҳбатдошим ойнадан узоққа нигоҳ ташлади. У бир зум сўз тополмай жим қолди, — балки бошингиздан ўтгандир, — деди, к е й и н я н а ҳ а м ж о н л а н и б, — бирон институтни битиргандирсиз? Ҳа, унда биласиз. Тақсимот бир умр эсимдан чиқмайди-да! Ўқиш ҳам битди, энди тақсимотдан кейин тепловоз ҳайдайверасиз, дейишса керак деб ўйлабман. Қаёқда! Боя орзу, деганим шундан.

Ҳамроҳим пиқ этиб болаларча кулиб қўйди, сўнг давом этди:

— Тақсимотда Октябрь революцияси номли вагон-ремонт заводига ишга тайинлашди. Подшипник ремонт қиладиган цехга тушдим. У пайтда Нина Федоровна Шустова деган аёл цех бошлиғи эди. Ҳозир пенсияда. Шустова мени жуда-жуда ёш деб ўйладими, негадир: «Оғирлик қилмайдими сенга, болакай?» деди. Болакайи нимаси? Жуда наша қилиб кетди. Тепловоз ҳайдашни орзу қилиб юрибманку! Сизни жуда зериктириб қўймадимми?

—Йўқ, йўқ бажонидил тинглаяпман,— дедим.

Автобус йўл қувиб борарди...

— Ёшликда ўзи шундай бўларкан-да. Мана энди тушундимки, бу ерда ҳам иш чакана эмас. Тағин денг, коммунистик меҳнат цехи экан. Завод бўйича фақат шу цехни з а р б д о р ҳисоблашаркан. Орзуни в а қ т и н ч а юракнинг ноёб жойига яшириб қўйдим-у, ана шу зарбдор номига яраша иш қилишга киришдим. Бахтимдан ўргилай, қаранг: биринчи ойдаёқ, мен ишлаётган Сиротин бригадаси завод вимпелини олди. Кейинги ойларда ҳам юзимиз ёруғ бўлди.

Ҳамроҳимнинг бу сўзлари самимийлигини ҳис қилиб турдим. Чунки унинг қалбига зўр бир қувонч яшириниб олган-у, ҳозир шодлиги кўксига сиғмаяпти, деб ўйладим.

— Дўстларим Қутлимуродов, Зубрев, яхши одамлар. Менга ёрдам беришди. Бир йўла олти хил подшипникни ремонт қиламиз, денг. Қўлим ўрганиб кетди.

Бир куни февраль ойида, цехимизнинг янги бошлиғи Ткаленко мени йўқлаб қолди. «Сенга ажойиб хушхабар келтирдим», деди. «Тепловоз!» деб севиниб кетибман! «Йўқ,— деди у,— Киевга борасан, пешқадамлар билан. Ўзбекистондан жами эллик киши», деди.

— Нимага экан?— қизиқиб сўрадим.

—Номи ҳам узунроқ эди: совет халқининг революцион ва жанговар меҳнат жойлари бўйлаб саёҳатга экан. У ердан қайтиб келдик-да, ёшлар билан битта тепловозни бўш вақтларда ремонт қилиб беришга келишиб олдик. Кўп ўтмай қўлдан чиқариб бердик. Энди ўз ишимга шундай ихлос қўйдимки, гўё жон-таним шу билан.

— Орзунинг қулфини қачон очасиз?— ҳазиллашиб сўрадим.

— Ким билади, дейсиз? Бир донишманд: «Дарахтнинг шохига осилиб йиқилгандан кўра, тагидан тирмашиб чиққан ишончлироқ» деган экан. Балки, бир кун тепловоз ҳам насиб қилиб қолар.

— Тоҳенгиз ёр бўлсин!

У «раҳмат», деб кулимсираб турган эди, бирдан манзилига етгани эсига тушиб қолдими, шошиб ўрнидан турди. Иссиқ кафтини берди.

— Қани, юринг, — деди у.

— Раҳмат. Вақтим зиқ. Айтгандай, кечирасиз, ким билан гаплашишга муяссар бўлдим?

— Ўринбой... Ҳусанбоев десангиз заводдан ҳамма вақт топасиз.

Шундай деб қўл силкиб сакраб йўлда тушиб қолди у.

Автобус йўл қувиб борарди. Ўша заҳотиёқ бу ёш, қувноқ ишчи ҳақида кўп нарса билгим келди, аммо шу куни мавриди эмас эди. Ниҳоят, ўша «мавриди» келди. Бугун Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводига келиб, уни учратдим.

Цех гавжум. Бу ерда алоҳида кўтаринкилик, шодлик ҳукмрон. Бунинг боиси бор. Доҳий таваллудининг юз йиллиги шарафига бошланган мусобақа туфайли иш қайнаб кетган. Тепловозларнинг узель ва қисмларини йиғиш тезкорлик билан олиб борилмоқда. Дунёда тенги йўқ бу тепловозларни тайёрлаш ниҳоятда қисқа вақтда ўзлаштирилгани ҳайратда қолдиради ,кишини. Коржома кийган ишчилар орасида ўрта бўйли Ўринбой ҳам куйиб-пишиб чаққон меҳнат қилмоқда. Унинг дўстлари, коллективи билан тезроқ танишишга ошиқаяпман. Ажойиб кишилар, ажойиб ишчилар... Оддий, лекин олий одамлар!

Ниш ураётган майсалар узра илдам одимларканман, қушлар осмонда чарх урар, ботаётган қуёш гўё нурли қўлларини узатаётгандек бўларди. Бутун осмон сирли, ёрқин нурга ва орзуларга чулғанган эди...

Ҳ. ИКРОМОВ.

БИРЛАШГАН ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Давлат консерваторияси катта концерт залида доҳий юбилейи олдидан бирлашган илмий санъат конференцияси ўз ишини тамомлади.

Конференция ишида санъатшунос олимлар, консерватория ўқитувчилари, шунингдек, Ҳамза номли санъатшунослик илмий-текшириш институти ходимлари ўз докладлари билан қатнашдилар.

В. И. Ленин темаси ва унинг Ўрта Осиё, Ўзбекистон халқлари маданиятининг юксалишидаги таъсири докладларнинг асосий мазмунини ташкил этди.

САНЪАТКОРЛАР ЎҚУВЧИЛАР МЕҲМОНИ

Куни-кеча, А. С. Пушкин номли 113-ўрта мактабда Ҳамза театри коллективи билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашув кечасида талантли санъаткорлардан СССР халқ артисти Сора Эшонтўраева, Ўзбекистон ССР халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов, республикада хизмат кўрсатган артистлар Турғун Азизов ва Ёқубжон Аҳмедовлар қатнашдилар.

Учрашувни мактаб директори М. Мирраҳимова очиб, сўзни шоира М. Алавияга берди. М. Алавия болалар таълим-тарбияси ҳақида гапириб бўлгач, мактаб бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт қўйилди.

Концертдан сўнг, артистлар ижросида «Бўрон қуши», «Олтинчи июль» спектаклларидан парчалар кўрсатилди.

М. АҲМЕДОВА.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институти йирик илмий-тадқиқот марказларидан бири ҳисобланади.

СУРАТДА: институтнинг асосий қўлёзма асарлар сақланадиган фонди. Бу ерда ўн етти минг нодир қўлёзма асарлари бор. Институт кичик илмий ходимларидан С. Муталибова ва Н. Умарова қўлёзмаларни кўздан кечиришмоқда.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЛЕНИН ТАЪЛИМОТИНИНГ КУЧИ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШ Коммунистик партиясининг энг кекса арбобларидан бири Жорж Моррис ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Лениннинг асарлари мамлакатимиздаги сўл ҳаракатга жуда катта ёрдам берди, бу ҳаракатнинг ҳаётга қобилиятли бўлиб олишга ва Америкадаги кўпчилик касаба союзларда ҳукмронлик қилиб келаётган реформистик бюрократияга қарши анча самарали курашувига кўмаклашди.

Лениннинг «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали» китоби, деди у, 1920 йилда АҚШ соҳилларига етиб келди ва жуда катта таъсир ўтказди. Ленин кенг тарқалган «сўллик» иллатини батафсил таҳлил қилиб берди, коммунистлар ва барча прогрессив кучлар омма орасида ҳаракат қилишлари лозимлигини яққол кўрсатди.

Лениннинг обрўйи ва ғоялари, деди Моррис, АҚШдаги сўл ҳаракатни ривожлантиришга катта таъсир қилди.

Ленин таълимотининг ҳаққонийлиги, деб таъкидлади Моррис, бизнинг давримизда тинчлик учун, ўзининг ҳаётий ҳуқуқлари учун курашаётган Америка ишчилар синфининг ҳаракати юксалганлигида ўзининг ёрқин ифодасини топди. Экономиканинг гоҳ бир, гоҳ иккинчи тармоғида бўлиб турган ва сиёсий тусда ўтказилаётган забастовкаларда ишчилар синфининг жанговарлиги намоён бўлмоқда. Бу курашга давлат хизматчилари ҳам қўшилмоқда. 200 мингдан ортиқ почта ходимлари бошлаган забастовка ана шундан далолат беради.

Кейинги ярим аср мобайнида, деди пировардида Моррис, ленинизм ўнг ва ашаддий сўл кучларнинг шиддатли ҳужумларига дуч келди, лекин у ҳар бир синовдан тажриба орттириб, тағин ҳам мустаҳкамланиб ва ҳаётбахш кучга тўлиб чиқаверди.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Суваровская мануфактураси чех ишчилар синфининг дастлабки энг катта чиқишлари бошланган корхона эканлиги тарих саҳифаларига ёзилган. Эндиликда бу мазкур мануфактура республиканинг энг замонавий тўқимачилик корхонаси бўлиб қолди. Фабрика цехлари замонавий ускуналар билан таъминланган, ҳозир бу корхона «Себа танвалд» ишлаб чиқариш бирлашмаси составига киради.

15 завод ва фабрикадан иборат бўлган шу бирлашма коллективи Совет Армияси томонидан Чехословакия озод қилинганлигининг 25 йиллиги шарафига ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар олди, тўқувчилар республика учун бу йил 211 миллион кронлик ёки бултургига қараганда 4 миллион кронликдан кўпроқ маҳсулот беришга қарор қилдилар. Суваровская тўқувчилари мусобақачиларнинг биринчи сафида бормоқда.

200 МИНГ ТРАКТОР ШАЙ

ВАРШАВА. Польша қишлоғининг аҳолиси баҳорни яхши шайланиб кутиб олмоқда. Деҳқонлардан 2 миллионга яқин киши қишда очилган махсус қишлоқ хўжалик мактабларини тамомлаб чиқди. Тез орада 2,8 миллион гектар майдонга дон экила бошлайди. Яна шунча ер картошка экиш учун ажратиб қўйилди.

Бу йил баҳорда далаларда 200 мингга яқин трактор ва бошқа кўпгина машиналар ишлайди.

БОЛГАР ОЛИМЛАРИНИНГ ЮТУҚЛАРИ

СОФИЯ. Кейинги икки йил ичида Болгария Фанлар академиясининг илмий институтлари икки юз ўттизга яқин илмий хулосаларни амалий фойдаланиш учун таклиф қилди. Буларнинг энг муҳимлари жаҳоннинг кўпгина мамлакатларида патентлаб қўйилди. Олимларнинг Софияда бўлиб ўтган йиғилишида қилинган докладида шу маълумотлар айтиб берилди. Шу йиғилишда Болгария Фанлар академиясининг 1968—1969 йиллардаги фаолияти якунланди.

Докладда айтилишича ўтган икки йил ичида академиянинг социалистик мамлакатлардаги илмий муассасалар билан ижодий алоқалари анча кенгайган. Совет олимлари билан қилинган ҳамкорлик айниқса самарали бўлди.

ЧЕТ ЭЛ МОНОПОЛИЯЛАРИ ЗИЁН ЕТКАЗМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонда иш кўраётган чет эл компаниялари мамлакатнинг иқтисодий манфаатларига катта зарар етказди. Ҳиндистон парламентида бир группа депутатлар айтган гапга қараганда, бу компаниялар кўп ҳолларда ўз мамлакатларидаги даромадга нисбатан уч баравар кўп фойда олмоқда.

Ғарбий Германия ва Англия монополиялари, деди парламент депутати К. Куманатх, чет эл пайчиларининг аралаш корхоналар акцияларининг 49 процентидан кўпини олишга йўл қўймайдиган қонунни бекор қилдириш мақсадида Ҳиндистон ҳукуматига тазйиқ ўтказишга уринмоқдалар. Бу қонуннинг бекор қилиниши аслида чет эл капиталига Ҳиндистон экономикасини батамом қўлга олиб, уни ўз измига бўйсундириш имконини бериб қўйган бўлур эди, деб таъкидлади, Куманатх.

Парламент депутатлари Ҳиндистон ҳукуматидан бундай уринишларнинг пайини қирқишни талаб этдилар.

(ТАСС).

✻ Чет эллик ёшлар ҳаётидан

ЁШЛАР НОРОЗИЛИК БИЛДИРМОҚДА

РИМ. Ливорно ёшлар ташкилотининг вакиллари маъмурларнинг репрессияларига қарши кўп минг кишилик норозилик митингида иштирок этдилар.

Митинг иштирокчилари ўз ҳаётий ҳуқуқлари учун курашаётганларни таъқиб қилишни тўхтатишни талаб қилдилар.

Меҳнаткашларнинг Ливорнодаги чиқишлари Италия Компартияси, Италия Социалистик партияси, И т а л и я С о ц и а л и с т и к пролетар бирлиги партияси ва Италия Республикачи партиясининг маҳаллий ташкилотлари томонидан қўллаб-қувватланди.

✦✦✦

Студентлар бирдамлиги

ХАНОЙ. Сайгон Медицина институтининг 6.000 студенти машғулотларни тўхтатиб қўйди. Ёшлар бир группа ўртоқларининг қамоққа олинганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар. Шаҳардаги бошқа о л и й ў қ у в юртларнинг 12.000 студенти бирдамлик изҳор қилиб, ўқишни тўхтатган студентлар сафига қўшилди.

Хюэ, Далат, Кантхо ва Жанубий Вьетнамнинг бошқа шаҳарларида ҳам студентлар ғалаёни бошланди.

✦✦✦

Урушга қарши чиққан солдат

ТОКИО. АҚШнинг «Ивакуни» ҳарбий базасидан қочиб кетган 19 ёшли Америка денгиз пиёда қўшинларининг солдати яқинда Токиода қамоққа олинди. У бу ерга 1.200 километрга яқин йўлни яёв юриб келган эди.

Йигит бу ишининг сабабини тушунтириб, урушга қарши бўлганлигини полицияга айтган.

(ТАСС).

АҚШнинг иқтисодий ва ҳарбий ёрдамига таянган Исроил агрессорлари тобора ҳаддидан ошмоқда. Яқинда улар Суэц шаҳрининг (БАР) турар-жой районларига ваҳшийларча ҳаво ҳужуми уюштирдилар. Бомбардировка натижасида жуда кўп турар-жой бинолари, мактаб ва магазинлар, масжидлар вайрон бўлди.

СУРАТДА: Суэц аҳолиси вайроналарни тозалаш пайтида.

(ТАСС фотохроникаси).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

ПАРИЖ. Умуммеҳнат конференцияси, Франция Меҳнат демократик конфедерацияси ҳамда «Фарс увриер» чақириғига биноан «Содавиасьон» компанияси металлистлари Нанте шаҳрида намойиш ўтказишди. Улар иш ҳақи оширилишини талаб қилишди ва маъмурият ёшига кўра тез орада пенсияга кетиши лозим бўлган ишчилардан қутилишга уринмоқчи бўлишига қарши норозилик билдиришди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. Пистсбург маъмурлари намойишчиларни «жамоат тартибини буздингиз» деб айблаб шаҳар касалхонаси ишчи ва хизматчилари забастовкаси қатнашчилари митингини тарқатиб юбормоқ учун полициянинг кучайтирилган отрядларини юбордилар. Иш ташлаганлар ишга қабул қилишда ирқий камситиш тўхтатилишини, шунингдек меҳнат шароитлари яхшиланишини талаб қилдилар. 89 киши қамоққа олинди.

* * *

ЛОНДОН. Инглиз темир йўлчилари асосий кўпчилигини бирлаштирган уч касаба союз темир йўлчилар моддий аҳволини яхшилаш тўғрисида қўйилган талаблар қондирилишига эришди. Касаба союзларининг вакиллари билан темир йўллар маъмурияти ўртасида бўлиб ўтган музокараларда шу тўғрида битимга эришилди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ. Жанубий Вьетнам озодлик халқ қуролли кучларининг отрядлари Америка — Сайгон қўшинларининг позицияларига ҳужум қилишни муваффақиятли давом эттирмоқдалар.

ВИА агентлигининг Озодлик матбуот агентлигига таяниб берган хабарида айтилишича, Куангнам вилоятида ҳаракат қилаётган Жанубий Вьетнам ватанпарварлари март ойининг биринчи ўн кунлигида Америка ҳарбий хизматчиларидан ва Жанубий Кореянинг ёлланган аскарларидан 550 га яқин кишини йўқ қилдилар ёки асир олдилар, 12 самолётни уриб туширдилар ва ўқ-дори сақланадиган 16 омборни портлатиб юбордилар.

9 мартдан 13 мартгача Куангчи ва Тхуатхиен вилоятларида Американинг 5 самолёти уриб туширилди. Шундай қилиб, душман шу йил бошидан бери бу районда 106 самолётидан ажралди.

(ТАСС).

ЛИВИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ТРИПОЛИ. Ливия ҳукуматининг бу ерда эълон қилинган қарорида айтилишича, Ливияни ривожлантириш лойиҳаларида экономикадаги давлат секторига асосий ўрин берилади. Давлат сектори, аввало, нефть химияси заводлари, нефть, газ ва бошқа фойдали қазилмалар чиқариш сингари катта капитал маблағ талаб қилувчи улкан лойиҳаларни амалга ошириш билан шуғулланади.

Айни вақтда қарорда хусусий секторни ва миллий ҳунармандчиликни ривожлантириш тадбирлари ҳам кўзда тутилган. Буларга давлат моддий ва техника ёрдами бериб туради.

(ТАСС).

ФИТНА ФОШ ҚИЛИНДИ

САНТЬЯГО. ТАСС мухбири М. Артюшенков хабар беради:

Чилида ҳукуматга қарши фитна фош қилинди. Асосан истеъфода бўлган офицерлар ва граждан шахсларнинг бир группаси давлат тўнтаришни ясашга тайёрланган. Фитначилар конституцион ҳукуматни ағдариб ташлаш ва ҳокимиятни ҳарбийлар қўлига топширишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар.

Истеъфодаги генерал Орасио Гамбоа Нуньес бошчилигидаги фитна қатнашчиларидан 12 киши қамоққа олинди. Яқинда улар ҳарбий трибунал судига топширилади.

Чили ички ишлар министри Патрисио Рохас ўзининг расмий баёнотида фитначилар ҳукумат ва қуролли кучларнинг юқори мартабали вакилларига қарши чора кўришга кўпдан буён тайёрланганликларини айтди.

Фитна фош этилиши муносабати билан мамлакатдаги аҳвол ҳукумат мажлисида муҳокама қилинди. Шундан кейин президент Эдуардо Фрей журналистлар билан суҳбатда бутун мамлакат территориясида вазият осойишта эканлигини билдирди. Президентнинг айтишича, фитначилар сиёсий партиялар билан боғланмаган жуда кичкина группадан иборат.

(ТАСС).

Қитъалар мушоираси

ЛЕНИННИ КУЙЛАЙДИ ЭЛЛАР, ЭЛАТЛАР

Талантли рассом, ҳамшаҳримиз В. А. Фадеев доҳиймиз В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига атаб «Коммунистлар» деб аталувчи бадиий полотно сериясини яратди.

СУРАТДА: В. А. Фадеев яратган «Коммунистлар» сериясидаги расмларнинг В. И. Ленин образини акс эттирган 1-расми.

М. Нуриддинов фотоси.

БОШЛОВЧИ СЎЗИ

Қувнайди замона, қувнайди башар,
Ленин даҳосидан баҳр олгани-чун.
Инсонлар қалбида ғурури ошар,
Асрдош бўлишдек фахр олгани-чун.
Йўлсизга йўл берди, нурсизларга нур,
Истиқбол йўлларин очди элларга.
Куррани қучмишди нурли тафаккур,
Журъату жасорат солиб дилларга.
Октябрь қуёшин ёритган даҳо,
Қитъадан қитъага ошиб юради.
Эркталаб дилларда бўлгай муҳайё,
Уни деб илҳомлар жўшиб туради.
Ўз меҳрин шеърда этиб ифода,
Қўшиққа солар эл Ленин номини.
Даҳосин шарафлаб бутун дунёда,
Шалола этмишди эл илҳомини.
Гурунгга дебоча ясар оға рус,
Қитъалар ошади зўр мушоира.
Шеърга айланар ҳаяжондан сўз,
Шеърият бўстонин чеки йўқ сира.
Иттифоқ элларининг оиласида,
Ўзбек ҳам Лениндан мангу миннатдор.
Осиё қитъасин нақ сийнасида,
Доҳийни қутлайди бахти мангу ёр.
Грузин, украин, белорус, туркман,
Ленинни мадҳия этур беармон.
Тожик ҳам. латиш ҳам куйлайди шўх шан,
Ленинга мадҳия тўқийди арман.
Қўшилар қитъалар мушоирага,
Жанговар Вьетнам сўрайди навбат.
Файз кирар қўр тўккан жўшқин даврага,
Жанговар Вьетнам сенгадир навбат.

ТО Хиу,
Вьетнам.

Горкида

Мана мен Горкида,
Ўша йўлкада.
Қалб тўла ҳаяжон
Кириб бораман.
Наздимда шу замон
Ленин товушин
Қайдандир
келгандек
Сезаман аён.
Наздимда эшиги
очилиб шу он
Бўлур намоён.
Одатий ва жадал
одимлар билан
Келур мен томон.
Истайман:
Қалбимни
коммунистга мен
Коммунист
сифатида
Этмоқни баён.
Бошида минг-та иш,
Минг битта ташвиш.
Бир ёнда очлигу
Бир ёнда уруш.
Шунда ҳам пайт
топур
Суҳбатга бир қур.
Билади олисдан
елганлигимни
Захматли йўллардан
келганлигимни
Кўрсатар илтифот
Менга шу заҳот.
Бир эски улфатдай
суҳбатимиз шан,
Дил яшнар
Ильичнинг
табассумидан.
Шундайин тўлқинга
Солар ҳисларим.
Бу боғда сукутда
Юрган кезларим.
Бу ердан кечмишди
Қанча ёзу қиш.
Кезган у қор босган
шу хиёбонда.
Дил ҳисга тўлиқ.
Ҳозир кетган
шекил,
Ҳоврин шу онда
Уфурди Ильич
севган
Ўша ўриндиқ.
Бунда у сайр этиб,
Ўйлашни суйган.
Инсонлар бахтини
Юракдан туйган.
Истиқбол ҳақида
Томлар яратмиш.
Ҳар сатри йўлларни
Мангу ёритмиш.
Ўтмишда кўп
йиллар,
Тўлқинда диллар.
Борамиз муқаддас
Манзиллар томон.
Биз билан яшайди
Владимир Ильич.
Дилга нур ва қувват
Бўлур эрта кеч.

* * *

Хаёлни элитар бошқа бир диёр,
Шеърга тўлади кенг рўйи замин.
Ленинни куйлайди бу дам улуғвор,
Вьетнам, венгер, чех, немис ва румин.

Михай БЕНЮК,
Руминия.

Ленин

Ёш гўдак ё ўсмир бўлсайдим агар,
Ота деб атардим Ленинни ҳар гал.
Бир менмас, ҳаммага у яқин инсон,
Шул сабаб дегаймиз уни отахон.

Олдинга йўналмиш табаррук қўли,
Бу қўлдан ёришмиш асрлар йўли.
Зулматлар чекинар унинг нуридан,
Қўрқувлар даф бўлур юрак қўридан.

Лафзида улуғвор тинчлик каломи,
Лафзида тинч меҳнат, эрклик ороми.
Бу сўздан ёришиб равшан истиқбол,
Уфқлар очмоқда кўрсатиб иқбол.

Абадий уйқула юмишди у кўз,
Номига ярашмас марҳум деган сўз.
Тураркан қошида, дейман отажон,
Сен билан суҳбатга келгандим бу он.

Мақбара нурланиб кетиб шу пайти,
Ленин тилга кириб шу сўзни айтди:
— Дадил бўл, чўчима, қалбинг тўкиб сол.
Қулоғим сендадир, ҳушинг йиғиб ол!

Нур билан йўғрилди атроф шу заҳот,
Қушлар ҳам қувончдан қоқдилар қанот.
Қўзғолди муаттар баҳор еллари,
Борлиғим қуршади қувонч селлари.

Деди у, — тинглагил эй азиз одам,
Инсондан улуғни билгайми олам.
Бу сўзи қанот бахш этди, учаман,
Ҳар қанча жасорат бўлса, қучаман.

* * *

Башорат тилайди араб фаллоҳи
Ленинга талпиниб Шому Ироқдан.
Москва томондан узмай нигоҳин,
Лениндан умидвор куйлар йироқдан.

Муҳаммад Мадҳи ал Жавохирий,
Ироқ.

Ленин даҳоси

Қалбан унга талпиндим, тобора яқиндир у,
Чунки эзгу умидлар юрагимга этди жо.
Қарашидан қуёш ҳам юксалара сочиб ёғду,
Чунки унда чеки йўқ, улуғ ҳикмат муҳайё.
Ғамда ҳам, аламда ҳам у кўз ўнгимда
мудом,
Нигоҳидан юраклар яшнаб кетар ҳар қачон.
Ташналарга чашмадай бахш этади у ором,
Йўлларни равшан этган маёқдир у
нурафшон.

Мен унга талпинаман юракдан
жўшиб-жўшиб,
Даҳосидан фикрлар равшан тортади ҳар он.
Миллион-миллион мазлумлар мен каби
шавқи ошиб,
Унга мудом талпинур, у шундай улуғ
инсон.

Бошга тушиб фалокат, сўнса умид юлдузи,
Уни хотирга олсак, барчаси топур барҳам.
Дилда қатъият пайдо этади унинг ўзи,
Ва барча жасоратга топилур шунда
малҳам.

Уни билгил ҳамиша яқинларнинг яқини,
Уни ҳалоскор билсанг, бўлур дардларга
дармон.

Кўзга кўринмай ўзи узатаркан қўлини,
Барча-барча мушкуллар шаксиз бўлади
яксон.

Биёбонларни бўстон этмоқ эрур тилаги,
Зимистонлар битсин деб, деди нур қучсин
олам.

Таълимоти билимлар қуёши ва тиргаги,
Удир ишчи, деҳқонга тенгсиз илҳомкор
ҳардам.

Мен уни кўрмасамда, ҳамнафаслик
одатим,

Унинг шаънига созим янграб мудом
довруғ сол.
Даҳосига талпинмоқ безар менинг ҳаётим,
Чунки муқаддас номи тинчлик, эрк, бахтга
тимсол.

* * *

Қадрдон Ҳиндистон тавозе билан,
Даврага киради кафт жуфтлаб бошда.
Дилларни уйнатган овози билан,
Шеър айтур Лениндек улуғ қуёшга.

Алисардор ЖАФРИ,
Ҳиндистон.

Ленин

Дўстликка тимсол бўлган энг азиз калом Ленин,
Евга аёв билмаган энг қудратли ном Ленин,
Ишчи аҳли қонида ҳар субҳи-ла шом Ленин,
Капитални янчувчи элларга илҳом Ленин.
Деҳқонга соф ҳаводай, баҳордай азиздир у,
Истибдодни яшиндай ёқур батамом Ленин.
Эрк олган ўлкаларга ибратдир у яратган
Навқирон совет юрти қўзғат эҳтиром Ленин.
Барча эл, мамлакатлар йўлин этиб нурафшон,
Истиқболга бошлашни эттирар давом Ленин,
Ҳар сўзи элга аён, ҳаётнинг туб маъносин —
Аниқ, равон кўрсатур пурҳикмат калом Ленин.
Зулматларни поралар маёқ бўлиб ҳар сўзи,
Дилни оҳанграбодай айлагуси ром Ленин.
Эрк учун, саодат-чун жангга чорлайди номи,
Озодлик тимсолидир жаҳонда мудом Ленин.

* * *

Уйғонган Африка даврада бардам,
Ленинни ўйласам, қалбим чоғ дейди.
Чиниқдим дегай у курашда мен ҳам,
Доҳийга шеър айтай, менга боқ дейди.

Бендили МОЛОКВУ
Нигерия.

Ленин ҳақида сўз

Қақроқ чўллар
бағридан
Ернинг қаъридан
Сув ахтариб топган
зот
Бўлур тилларда
достон,
Уни унутмас башар.
Худди шундай
пурҳикмат —
Одам биз билан
яшар.
. . . . .
Қайда оби ҳаёт бор
У билар шаксиз
дарров.
Бундайин улуғ даҳо
Йўқ эди бизда
зинҳор.
. . . . .
Бу ер саҳрои Кабир,
Африка қитъасида.
Қақраган томоқ
билсанг
Айт, саҳро
ташналигинг
Ким билди, огоҳ
қилсанг.
Азиз номин эт баён
Билайлик аён.
Африка поралар
занжирларини,
Африка жўш урар
касб этиб қудрат.
Африка юраги
қайтадан урур,
Муборак у номни
айтиб қатма-қат.
Бу исм муқаддас,
табаррук эрур.
Россиядан чиқмиш
бу муқаддас ном.
Ленин деб аталар,
дилга солур қўр.
У қудрат, у зафар,
курашга илҳом.
Ҳар сўзи ажиб бир
муқаддас улуғ,
Меваси эртани этади
ёруғ.
Ғанимлар ҳамлага
киришар бекор,
У бўлса нописанд
Авж олар ҳар бор.
Бошоқлар чиқариб
Африкамизда
Унмоқда тезда.
Баъзилар ақлимни
ҳайратга солар,
Ташламас эскирган
либосларини.
Ҳаётнинг оқимин
тўсмоқчи бўлар,
Оқибат ўлар.
Қудуқлар излашар
ножўя ердан,
Бекордан бекор.
Йўллари хатарнок,
Бўлишар ҳалок
Ташна, бемадор.
Кўринган уфқнинг
нақ этагида
Сув бор деб, сув бор
деб
Қилишар даъво.
Уларга кўринган
Сув эмас, сароб.
Ҳеч тутқич бермаган
Уфқ тагида
Бўлишар хароб.
Мен эсам, ҳеч кимга
Кўнмайман асло.
Россияга боқ дейман
Дейман: бу эмас
сароб,
Нурли инқилоб—
Яратган маъно.
Усиз ҳаёт самарасиз,
Йўқдир маъноси.
Зафарли одим ташлар
Ленин даҳоси.
Биз буни Африкада
Биламиз аён.
Ленин биз билан яшар
Ҳамиша, ҳар он.

* * *

Ленинни шарафлар эллар, элатлар,
Садолар қўшилар Америкадан.
Куй янграр битсин деб зулму иллатлар,
Перу деб аталган узоқ ўлкадан.

Густаво ВОЛКАРСЕЛ,
Перу.

Гимн

Ҳар тонгга нур бағишлаб, ёритар эзгу номинг,
Овозинг курра бўйлаб айланиб юрар мудом.
Кўзларимда акс этар барча элга адолат,
Умринг бир машъал бўлиб истиқболни ёритур,
Уфқлар кенглигида сен қўлни кўтарганда,
Нон-насиба бахш этар қашшоқларга китобинг.
Самовотни забт айлар тафаккурларинг нури
Енгилмас Октябрга раҳнамо ўрток Ленин!
Сенинг ҳақиқатингдан қитъалар мунаввардир,
Чексиз замоналарга сингиб борурсан нурдай,
Сенинг улуғворлигинг асримизни улуғлар,
Сени ким фаҳм этолса, ажралолмас бир умр.
Чунки нурафшонлигинг кундан-кун
авжланмишди.

Жаҳон тарихин ёқиб, ўт олдирмиш алангнг.
Юлдуздор Москвада тин олурсан бу чоқда,
Умидимиз, ўйимиз Қизил Майдонда ҳар он.
Гимнларнинг садоси, байроқлар жилосида
Сен беш қитъа аҳлига меҳмоннавоз эрурсан.
Бутун салобатинг-ла, бутун маҳобатингла,
Қад ростлаб бизни эркка чорлаб солурсан
нигоҳ.

Биз ётган зиндонларга кириб юпанч берурсан,
Қатлга маҳкумларга бахш этурсан матонат!
Тап тортмай ўлим билан бўлганда биз юзма-
юз,
Номингни шиор қилур, гезарган мағрур
лаблар.

Доҳий Ленин яшайсан совет аҳли азмида,
Олтинланган бошоқда, завод-фабрик бонгида.
Гулдай яшноқ пионер юрагида қўр бўлиб,
Яшагайсан курашчан комсомол қудратида.
Сен мудом барҳаётсан, сен мудом барҳаётсан.
Сен яшайсан кундан-кун истиқбол тонгин
очган
Коммунизм шуъласин бутун жаҳонга ёйган.
Дилларга умид берган заковатли ва доно,
Йўлинг давом эттирган юртинг партиясида.
Сен яшайсан жангларда зафар қучган Кубада,
Менинг эркталаб юртим Перу аҳли қонида.
Сен яшайсан жанговар Лотин Америкасида.
Гимн бўлиб энг баланд пардаларда, авжларда.
Яшайсан КПССнинг чўққиларга бошлаган
Нурафшон йўлларида бўлиб ўлмас раҳнамо.
Сен енгилмас журъатсан, сен енгилмас
қудратсан,
Социализм букунги миллионларнинг онгида
Эртаги кун бонгида бўлур шаксиз муҳайё.
Порлоқ истиқбол нури, номинг яшар умрбод.
Башарнинг ҳар одими, нурли истиқболида.
Сен мудом барҳаётсан, сен мудом барҳаётсан.

* * *

Уммондай чайқалур қалбларда илҳом,
«Ленин!»— дер, «Ленин!»— дер ҳар покиза
дил.
Жўшқин мушоира ҳеч бўлмас тамом,
Ошароқ юртма-юрт, ошиб элма-эл.

Мушоирани олиб борувчи ва таржимон
Зоҳиджон ОБИДОВ.

МОСКВА. Марказий кўргазма залида В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган тўртинчи республика бадиий виставкаси очилди.

СУРАТДА: Н. А. Сисоев картинаси. «В. И. Ленин ва Н. К. Крупская Кашинода биринчи электростанция очилишида».

ТАСС фотохроникаси.

Тенгиз ГОГОЛАДЗЕ

КАЛЕНДАРЬ ВАРАҒИ

Ҳикоя

Ҳар гал 21 апрель куни кечқурун календарь варағини йиртиб, эртанги кунга қарарканман, тоғ бағридаги она қишлоғимни, болалигимни ва кекса бобомни ёдга оламан.

Қиш бошланиши билан, қор кўчкинлари тоғ қўйнидаги овуллар билан қишлоқлар ўртасидаги йўлларни босиб қолар ва то апрелгача, бизнинг томонларга ҳам баҳор келгунча тоғликлар пастга туша олмасдилар. Шундай пайтларда фақат бир-икки кишигина гугурт, керосин, чироқ шишаси олиб келиш учун водийга келиб кета оларди, холос.

Кунларнинг бирида, бобом қандайдир китобча олиб келди. Уни деворга илиб қўйиб, биз болаларга шундай деди: «Бу — календарь. Бунда дунёдаги ҳамма нарса ёзиқлик. Китобча — бутун бир йилни ўз ичига олган, ҳар варағи бир кун».

Кунлар ўтаверди. Кечқурунлари бобом календарь варағини йиртаётиб шундай дерди:

— Мана, яна бир кун учиб кетди.

Сўнгра бобом дунёдаги ҳамма нарса, ким қачон туғилгани, ким қачон ўлгани, ким нима ихтиро қилгани ва қандай қилиб оламга маълум ва машҳур бўлгани ҳақида ёзилган календарь варағини ҳам учиб кетган кун кетидан учириб юборар эди. Календарьда қуёшнинг қачон чиқиши ва қачон ботиши, ойнинг қачон тўлин ва қачон ўроқ шаклида бўлиши, самога қачон кўтарилиши ёзилган эди..

Календарда баҳор ҳам, ёз ҳам, куз ҳам, қиш ҳам бор эди. Унинг варақларига кичик-кичик расмлар чизилган эди.

Бобом йиртиб олинган варақни синчиклаб ўқиб чиқар ва сўнгра уни учиб кетган кун ортидан учириб юборарди.

Бир куни бобом календарнинг 21 апрель кунига бағишланган варағини йиртиб олганида, соқол-мўйлови яхшилаб олинган, кўзлари сал қисилган ва меҳрибон боқиб турган кенг пешанали киши суратига кўзимиз тушди. Бобом бу вараққа анча тикилиб қолди, афтидан у узоқ ўтмиш хотираларини эсларди. Навбатдаги кун одатдагидек ўтди. Тоғларга баҳор келди. Деҳқонлар ер ҳайдашга киришиб кетдилар. Бизнинг бобомиз ҳам тонгдан кечгача меҳнат қила бошлади.

Кечқурун ҳаммамиз уйга тўпландик, овқатландик. Бобом календарь варағини йиртиб олди. Аммо, бу гал уни авайлабгина икки қатладида, чўнтагига яшириб қўйди. У варақни кўп вақт ёнида олиб юрди, кейинчалик варақнинг қатланган жойлари йиртилай деб қолганини кўргач, елим тайёрлаб варақни картон парчасига ёпиштирди ва чироқ билан ёнма-ён қўйиб қўйди. Бобомизнинг бу портретга қанчалик ҳурмат-эҳтиром билан тикилиб турганини жуда кўп кўрганмиз.

Бир куни эса бобомнинг бувимга шундай деганини эшитиб қолдим:

— Биласанми, бу қандай кун эди, Анико! Шу куни у броневикка чиқди ва бизларга: Солдат ва ишчиларга «Ўртоқлар!» дея мурожаат қилди. Кейинчалик, мен бу сўзни кўп марталаб эшитдим. Лекин у бу сўзни гўё ўзи кашф этганидек, бошқачароқ айтди ва юракларни ларзага солди. Биласанки, энг биринчи айтилган ва эшитилган сўз эса қалбга ўрнашиб қолади ва умрбод эсдан чиқмайди...

— Демак, бу улуғ одам менинг ўртоғим, денг-а?

— Бўлмасамчи, энг яқин ўртоғим, — фахр билан жавоб берди бобом.

Ўша кундан бошлаб, картонга ёпиштирилган календарь варағидаги суратга бобомни ўртоғини сурати деб қарадим.

Ўша йили мен мактабга қатнай бошладим. Қишлоқ мактаби қанақа эди ўшанда? Ўқитувчимиз шаҳардан бизнинг барча ўқув қуролларимизни — бир неча китоб, ҳар биримизга биттадан қалам, бир жуфт дафтарни хуржунга солиб келди. Ўшанда мактабимизда биринчи синфнинг бор-йўғи олтита ўқувчиси бор эди.

Яп-янги китоб ва дафтарлар бизлар учун энг мўътабар нарсалар эди. Уларни қандай меҳр ва эҳтиёткорлик билан қўлга олганимизни бир кўрсангиз эди! Китобларни тоқатсизлик билан варақлай бошладик. Унинг ҳар бир саҳифасида, ҳар бир суратида биз учун қандайдир янги, бутунлай нотаниш нарсаларни кўрарканмиз, оламда ҳали биз билмаган нарсалар кўплигидан ҳайратда қолардик!

Китобимни варақлай туриб, бирданига ҳайратдан қотиб қолдим. Қарасам, унинг бир бетида календарь варағида сурати бўлган кишининг портрети турибди. Қувончимни ичимга сиғдиролмасдан, бу киши бобомнинг ўртоғи-ку, ахир деб қичқириб юбордим. Шу пайт, ўқитувчи ёнимга келиб портретга қараб турди ва бошимни силаб деди:

— Бу киши — Ленин, бизнинг доҳиймиз.

— Бобом бу кишини энг яқин ўртоғим, деган эди-ку.

— У барча меҳнаткашларнинг ўртоғи, — тушунтира бошлади ўқитувчи.

Аммо, бу киши билан фақат бобом эмас, балки жуда кўп кишилар дўст бўлганидан ранжиб, кўзимга ёш олдим. Ўқитувчимиз буни сезиб, бизларга Лениннинг ким эканлигини ва у бутун дунё меҳнаткашлари учун қандай ишлар қилгани ҳақида сўзлаб берди.

Маълум бўлишича, ўқитувчимиз ҳамма нарсани аъло билар экан. У бобомнинг солдатлигида бошқа солдатлар билан бирга Петроградда чет эл эмиграциясидан қайтиб келган Ленин билан учрашганидан ҳам хабардор экан.

Мактабдан уйга чопиб кела солиб, Ленин билан учрашганингиз ҳақида батафсил сўзлаб беринг, деб бобомни қистай бошладим. Бобом ўша унутилмас апрель кунларини яна бир бор эслади. Сўзлар экан унинг овози ҳаяжондан титрар эди.

Сўнгра ўқишни давом эттириш учун шаҳарга жўнаб кетдим.

Йиллар ўтди. Кунлардан бир куни тоғдан қайғули хабар келди. Бобом қазо қилибди. У уйидаги чироқдон тошга бош қўйиб ухлабди-ю, қайтиб уйғонмабди. Баланд тоғдаги кичкина қишлоқда ҳамма қавм-қариндошлар тўпланишиб, кекса бобомни иззат-эҳтиром билан дафн этишди.

Шаҳарга қайтишим олдидан, бобом учун энг муқаддас нарсалар солинган сандиқчани очиб кўрганимда, эҳтиёткорлик билан тахлаб қўйилган календарь варақларини кўрдим. Бу варақларнинг ҳар бирида бобом ўзининг энг яқин дўсти деб билган кишининг сурати бор эди.

Русчадан
Н. Аллаёров таржимаси.

Киевда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган республика бадиий кўргазмаси очилди.

Бу кўргазмада етти юздан ортиқ расм, икки юз эллик скульптура ва саккиз юз график асарлар намойиш қилинмоқда.

СУРАТДА: кўргазма залларидан бирида. А. Борматов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товловчи ва жамият учун зарарли, текинхўрларча кун кўрувчи шахсларга қарши курашни кучайтириш чоралари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Бу масала юзасидан қабул қилинган Фармонда шу нарса белгилаб қўйилдики, вояга етиб, меҳнатга қобилияти бўлганлари ҳолда, Конституцияда ёзилган энг муҳим бурчини — ўз қобилиятига яраша ҳалол меҳнат қилиш бурчини бажаришни истамаётган, ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товлаб, жамият учун зарарли, текинхўрларча кун кўраётган гражданлар уларнинг текинхўрларча кун кечиришига йўл қўйилмаслиги ҳақида ва 15 кунлик муддат ичида ишга жойлашиб олиши кераклиги ҳақида расмий огоҳлантириб қўйиш учун ички ишлар органларига олиб келинади.

Ана шу тарзда огоҳлантирилганидан кейин ҳам меҳнат қилишдан бўйин товлаб, жамият учун зарарли тарзда кун кўришни давом эттирувчи шахслар меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитетининг қарорига биноан, ўзлари доимий истиқомат қилиб турган жойдаги корхоналар (қурилишлар)да ёки ўша область доирасидаги бошқа жойларда ижтимоий-фойдали меҳнатга тортиладилар.

Ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товлаб келаётган шахслар ишлашга юборилган корхоналар (қурилишлар)нинг маъмурияти ва жамоат ташкилотлари бу шахсларни иш билан таъминлашлари, улар билан тарбиявий иш олиб боришлари ва уларнинг ишлаб чиқариш коллективларида мустаҳкам ўрнашиб қолиши чораларини кўришлари зарур. Бундай шахслар ишдан бўшайдиган тақдирда, корхоналар (қурилишлар)нинг маъмурияти уларни ишга жойлаштириш ҳақида қарор чиқарган меҳнаткашлар депутатлари тегишли Совети ижроия комитетига улар ишдан бўшашидан кўпи билан 3 кун аввал бу ҳақда хабар бериб қўйиши шарт.

Жамият учун зарарли тарзда кун кечираётган шахс меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитетининг ишга жойлашиб олиш ва текинхўрларча кун кўришни тўхтатиш ҳақидаги қарорини бажаришдан касддан бўйин товлаган тақдирда, корхона (қурилиш) маъмурияти бундай шахсни жиноий жавобгарликка тортиш масаласини ҳал қилиш учун бу ҳақда 5 кунлик муддат ичида ички ишлар органларига хабар бериши зарур.

Меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитетининг қарори билан ишга юборилган, лекин ишга кирмаган, ишни узрсиз сабаблар билан ўз билгича ташлаб кетган ёхуд систематик равишда прогул қилиб келувчи ёки ички меҳнат тартиби қоидаларини бошқача тарзда қўпол бузиб келаётган шахслар жиноий жавобгарликка тортилади.

Мазкур Фармоннинг таъсир кучи 18 ёшдан бошлаб эркаклар — 60 ёшгача ва аёллар 55 ёшгача меҳнатга қобилиятли бўлганлари ҳолда, жамиятга зарарли текинхўрларча кун кечираётган ва узоқ вақт (4 ойдан ортиқ вақт мобайнида) ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товлаб келаётган шахсларга нисбатан қўлланилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика Жиноят кодексига ҳам зарур қўшимча ва ўзгартишлар киритиб, дайдилик ҳамда тиламчилик қилиб юрувчи шахсларга нисбатан янада қаттиқроқ жазо чораси белгилади.

Михаил Сергеевич БАРАНОВСКИЙ

1947 йилдан КПСС аъзоси, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер Михаил Сергеевич Барановский шу йил 26 мартда тўсатдан вафот этди.

Улуғ Ватан уруши йилларида ва сўнгра 1949 йилга қадар М. С. Барановский Донбасс темир йўлини тиклаш ишларига раҳбарлик қилди.

1949 йилдан то 1967 йилгача «Средазтрансстрой» трестининг бошлиғи вазифасида ишлади.

М. С. Барановский ўзининг ташкилотчилик бурчини юксак масъулиятлилик билан адо этди. У бутун кучи ва билимини партия ва халққа хизмат қилиш ишига бағишлаган эди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати М. С. Барановскийнинг хизматларини юксак баҳолаб, уни Ленин ордени, «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени, бир неча медаллар, икки марта «Фахрли темир йўлчи» нишони билан тақдирлади. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи» унвонини берди.

Коммунистик партия ва совет халқининг содиқ фарзанди — Михаил Сергеевич Барановскийнинг ёрқин хотираси бизнинг қалбимизда абадий сақланади.

Бир группа ўртоқлари.

● АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Ана буни ов деса бўлади!

Киев археологлари бундан 30 минг йил аввал Десна бўйидаги овчилар туширган «ўлжаларни» ҳисоблаб тасниф қилиб бўлишди. Ов рўйхати жуда узун: 116 мамонт, 3 каркидон, 5 зубр, 63 ёввойи от, 1 улкан кийик, 83 шимолий кийик, 17 буқа... Бу рўйхатда қора айиқ, қоплон, бўри, тулки, қуён ва бошқа ёввойи ҳайвонлар ҳам бор.

Бунчалик ов замонавий ов милтиғи эгаларини ўкситиб қўйиши мумкин. Уларнинг тош давридаги «ҳамкасблари» нақадар катта ўлжа туширишган. Албатта, тош даври одамларида на порох ва на питра бўлган. Лекин шунга қарамай, мамонтларни боплаб ўлжа қилишган. Улар кишилар қанчалигига қараб эмас, балки маҳорат билан жаннг қилишган, чунки бу «ўлжалар» болалар ва кексалар билан 50—60 кишидан нарига бормайдиган манзилгоҳларга қарашли бўлган.

Овчилар ўз ўлжаларини авайлаб ишлатишган: гўштни тановул қилишган, ҳайвонларнинг суяклари ва териси эса чайла чодири бўлиб хизмат қилган, мамонт тиши ва шохларидан эса безак буюмлари ясашган.

Н. РОМАНИКА, (ТАСС мухбири).
Чернигов.

Йўлбарс... операция қилинди

Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг хирургия залига панжаси шикастланган йўлбарс келтирилди. Унинг панжасини шошилинч операция қилиш лозим эди. Лекин олачипор йиртқич жон-жаҳди билан қаршилик кўрсатиб, операция столига ётишга унамади. Беморни кўчма зооциркка қайтариб киритишга тўғри келди. Доцент Салим Воҳидов уч ассистент билан биргаликда уни қафаснинг ўзида операция қилди. Ветеринария врачи қафасдан ташқарида туриб қўлларини пўлат панжаралар орасидан ўтказиб, даҳшатли беморни муваффақиятли операция қилди. Ҳайвонлар подшоҳи қора терга тушиб кетди, уни бир неча бор укол қилиб, ўзига келтиришди.

Операция азоб-уқубатлари тугаб. Цезар лақабли йўлбарснинг яраси битмоқда. У ўзининг касал панжасини махсус электр лампа нурига бажонидил тутиб бермоқда.

В. ПОПОНДОПУЛО, (ЎзТАГ мухбири).
Самарқанд шаҳри

ТАЛОН-ТАРОЖ ВА ПОРАХЎРЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙМИЗ!

Биз текинхўрлик, безорилик, ичкиликбозликка қарши шафқатсиз кураш бошладик. Лекин шу нарсани таъкидлаб ўтиш кераккки, давлат маблағларига кўз олайтирадиган ва қўл чўзадиган, ундан шахсий манфаати йўлида фойдаланадиган, текинхўрлик қилаётган ва порахўрлик билан шуғулланаётганлар билан ҳам шафқатсиз кураш олиб боришимиз керак.

Давлат ва жамоат мулкига, уни сақлашга хиёнаткорона муносабатда бўлиш ҳоллари, хўжасизлик фактлари ҳар бир совет кишисида ҳаққоний қаҳр-ғазаб қўзғатади. Инсоннинг меҳнат ва ижод қилиши учун ҳамма шароитлар яратилган жамиятда давлат маблағларининг талон-тарож қилинаётганини эшитиб, бундан ҳеч ким бефарқ, четда қараб туролмайди.

«Ташхозкультторг»га қарашли 36-магазиндаги айрим шахсларнинг уч йилгача қанчадан-қанча пулларни ўзлаштиришига бефарқ қаралганини нима деб изоҳласа бўлади?

Бундан ташқари, олдиндан олиб борилган тафтишлар шуни кўрсатадики, шу давр ичида бу ерда тўрт марта инвентаризация ўтказилган. Лекин «Ташхозкультторг»нинг масъул ходимлари томонидан бу ердан камчилик аниқланмаган.

Бундан фойдаланган Тянников билан Исмоилов сингари сотувчилар йирик давлат маблағини ўғирлаганлар.

Бу жиноятчилар ўз қилмишларини яшириш ва тафтиш органларининг ишини мураккаблаштириш мақсадида бошқа кишилар ёрдамида ҳисоб-китоб ишларини ҳам чалкаштириб юборганлар.

«Ташлимводторг» Сергели базасининг собиқ директори Н. С. Ишоев ҳам пулга тузоқ қўйганлардан чиқди. У бир йил давомидаги иш пайтида ўзининг хизмат бурчини суиистеъмол қилиб қўл остидаги сотувчилардан мунтазам равишда пора олиб турган.

Бундай жиноий ишлар давлатга моддий зарар етказишдан ташқари кишиларга ҳам салбий таъсир кўрсатади. Ўғрилар атрофларига кўплаб туturуқсиз, беқарор одамларни тортадилар.

1969 йили Тошкент пассажир станциясининг бир группа хизматчилари — М. Ғуломов, С. Азбукина, А. Юсупова сингариларнинг иши фош этилди. Улар бошқа шаҳарларга жунатиладиган қуруқ меваларни жўнатиш ва уларни расмийлаштиришда мунтазам равишда пора олиб келганлар.

Давлат ҳокимиятининг органлари қонун бузарларни дарҳол жиноий жавобгарликка тортишлари керак. Совет кишилари пешана терлари билан топган бойликларининг текинхўрлар томонидан талон-тарож қилинишига асло йўл қўя олмайдилар.

Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданоқ В. И. Ленин ишчилар, деҳқонлар, ҳамма меҳнаткашларни давлат маблағларини сезгирлик билан қўриқлашга ва ўғирлик, порахўрлик, олиб сотарлик ҳамда бошқа хавфли жиноятлар билан аёвсиз кураш олиб боришга даъват этган. Бу ленинча чақириқ бизнинг шу кунларимизда ҳам ўз моҳиятини йўқотгани йўқ.

Биз талон-тарож, ўғирлик, порахўрлик ва олиб-сотарликнинг сабабларини чуқур таҳлил этишимиз керак. Маълумки, бу ҳоллар кўпинча кадрлар танлаш масаласида партия принциплари бузилган, контроль ревизия ишлари яхши йўлга қўйилмаган жойларда содир бўлмоқда. Шунингдек, илгари жиноий ишлари учун судланган кишиларни моддий-масъул ишларга тайинлаш ҳоллари ҳамон учраб турибди.

Илгари талон-тарожга йўл қўйган ва бу қилмиши учун икки марта жиноий жавобгарликка тортилган порахўр Н. С. Ишоевнинг 1968 йилнинг июлида «Ташлимводторг»нинг энг катта базасига раҳбар этиб тайинланганлигига нима дейиш мумкин ахир?!

Ўз-ўзидан аён: Ишоев давлат базасини ўз хўжалигига айлантириб юборди. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Ёки бошқа бир мисолни олайлик. 1969 йилнинг мартида Чилонзор район ошхоналар тресги раҳбарлари моддий-масъул вазифага Г. Шукуров деган шахсни ишга қабул қилишди. Бу шахс 1968 йил ноябрида материалларни бўйидан ва энидан уриб қолгани ҳамда харидорлар ҳақига хиёнат қилгани учун моддий масъул вазифада ишлаш ҳуқуқидан маҳрум этилган эди.

Бундан ташқари, бу ўғрининг ҳужжатларига «доғ» туширмаслик учун трестнинг собиқ директори ўз вазифасини суиистеъмол қилиб, Шукуровни аризасига биноан ишдан бўшатган.

Савдо, умумий овқатланиш бошқармалари ва бошқа манфаатдор ташкилотлар юқорида келтирилган ва сира тоқат қилиб бўлмайдиган фактлардан тегишли хулоса чиқариб олишлари керак.

«Главташкентстрой»га қарашли кўпгина бошқармаларда ҳам социалистик мулкни ҳимоя қилиш қонунлари бузилгани ҳақидаги фактларга жуда секинлик билан барҳам беришяпти.

Ҳозирги кунда шаҳримизда партия ва совет ташкилотлари, кенг жамоатчилик ёрдамида ҳар бир ўғри, порахўр ва талон-тарожчининг қилмишига яраша жазо олиши йўлида қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқилмоқда. Ҳақиқатан ҳам давлат мулкига ва маблағига кўз олайтирганлар бизнинг орамизда бўлмаслиги, у жазосини олиши керак.

Шунга эришайликки, токи ҳар бир совет кишиси халқ бойликларини кўз қорачиғидай сақласин!

Ғ. БУХОРОВ,
Тошкент шаҳар прокурори.

Текинхўрлик, безорилик ва ичкиликбозликка шафқат йўқ!

ШАҲРИМИЗГА ДОҒ ТУШИРАЁТГАНЛАР

Майда безорилик учун қамалганлар

*Умурзоқов Т. А. 1944 йилда туғилган. Калинин райпотребсоюзининг пазандаси. Сағбон кўчасидаги 5-тупикнинг 3-уйида яшайди. Маст ҳолда уйида жанжал кўтариб, кишиларни ҳақорат қилганлиги учун 15 суткага ҳукм қилинди.

*Винтовкин Н. П. 1928 йилда туғилган. СССР «Главгаз»инииг 1-қурилиш бошқармаси машинисти. Чилонзор массивидаги 9«А» кварталининг 18-уйи, 24-квартирасида истиқомат қилади. Уйига маст бўлиб келиб, жанжал чиқарганлиги учун 15 суткага қамалди.

*Землянский С. Ф. 1918 йилда туғилган. Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти министрлигининг марказлаштирилган юк ташиш Тошкент трестига қарашли 143-автобаза мотористи. Кожевников кўчасидаги 1-тупик, 17-уйда туради. Уйида жанжал кўтарганлиги учун 10 суткага ҳукм қилинди.

Суд залидан

Қилмиш қидирмиш

Октябрь районидаги Бобир номли маҳалла аҳли иноқ яшайди. Лекин маҳаллага доғ туширадиган баъзи шахслар ҳам учраб туради. Умурзоқ Акбаров ҳалол меҳнат қилмай, доим спиртли ичимликлар ичиб, оила аъзоларини ранжитиб келган.

У 1966 йилнинг апрель ойида маст ҳолда Бежинский кўчасидаги 42-уйда яшовчи қўшниси А. Каримхўжаевни уят сўзлар билан ҳақоратлаган. Шунингдек, бу ҳовлида турувчи кампир М. Фахриддиновага даҳшат солган. Онахон қўрққанидан, ойнадан ўзини ташлаб оёғини синдирган. Бундан ташқари қўшниларнинг тинчлигини бузгани учун безори ўша йили халқ судининг ҳукми билан тўрт йил озодликдан маҳрум этилган эди.

Лекин жиноятчи У. Акбаров шу билан тавба қилмади.

Безори ўтган йили бетайин шериклари билан уйида ичкиликбозлик қилиб, хотини Е. Акбарова ва тўққиз ёшли боласини уриб, уйдан ҳайдаган, қўни қўшниларнинг оромини бузган.

Халқ суди жамоатчилик тартибини менсимай, маҳалла шаънига иснод келтирган Акбаровнинг жиноий ишини Пушкин номли маҳалла чойхонасида кўриб чиқиб, тўрт йилга озодликдан маҳрум этди.

З. ЙЎЛДОШЕВ.
Октябрь район халқ судьяси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

Реклама ва эълонлар

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31|III да **Оққуш кўли** (кундузи), **Ҳамза** (кечқурун), 2|IV да **Ун иккинчи тун**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31|III да **Олтин девор** (кундузи), **Замон драмаси** (кечқурун), 1|IV да **Олтинчи июль** 2|IV да **Бой ила хизматчи**, ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Сувдаги жозибалар»** янги аттракциони,

КИНО

30 МАРТДА

Сир очилди — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кечқурун).

Доктор Гомернинг укаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Адам ва Хева — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

31 МАРТДА

Сир очилди — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Доктор Гомернинг укаси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Адам ва Хева — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Малиновкада тўй — «МОСКВА» (кундуз соат 2 да).

Қирқ биринчи йил олмалари — САНЪАТ САРОЙИ, (эрталаб соат 11 да).

Тилла зирак — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 4.40 минутда).

ТОШКЕНТ ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИГА
Тошкент шаҳридаги станцияларда ишлаш учун: телефонистлар ва алоқа аппаратлари хизмати бўйича ходимлар (8—10 синф ҳажмида маълумотлилар) 16 дан 25 ёшгача бўлган қизлар
КЕРАК
Станцияда шу мутахассисликлар бўйича курс мавжуд.
Меҳнат ҳақи вақтбай ва мукофотли.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 28 уй, кадрлар бўлими. Телефон 44-34-34.

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ
Озиқ-овқат сотувчиларини тайёрлаш олти ойлик курсларига
навбатдаги
ҚАБУЛНИ
ЎТКАЗМОҚДА
16 ёшдан 25 ёшгача, 8 ёки 10 синф ҳажмида маълумоти бўлган, ҳамда Тошкентда доимий турувчи йигит-қизлар қабул қилинади.
Ўқувчиларга 45 сўмдан 54 сўмгача стипендия тўланади.
Шунингдек озиқ-овқат магазинларида кассир-контролёр бўлиб ишлаш учун бир ойлик курсларга қабул эълон қилинади.
18 ёшдан ошган кишилар қабул қилинади.
Ўқувчиларга 45 сўм стипендия тўланади.
Курслардаги ўқув муддати меҳнат стажи ҳисобига киради.
Мактаб-магазинни битирганлар янги магазинларда ишлаш учун юборилади ва уларга Тошкентдаги совет савдо техникумининг кечки ёки сиртдан ўқиш учун имтиёзлар берилади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Кафанов кўчаси, 65 уй (1, 2, 5, 8, 9, 10 трамвайлар, 9, 22, 31, 102 автобусларнинг «Госпитал бозори» бекати).

БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ВА ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ИНСТИТУТИНИНГ ЭЛЕКТР СИМЛАРИНИ АВТОМАТЛАШТИРИШ БЎЙИЧА
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИГА
бўлим ва сектор бошлиқлари лавозимига электрчилар ва технологлар, группа раҳбарлари, инженерлар; технологлар, конструкторлар; нусха кўчирувчилар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Манжара кўчаси, 35 уй (7, 12, 22, 55 автобуслар, 5 трамвайнинг «Қорасув» бекати).

ТОШКЕНТ ЁҒ-МОЙ КОМБИНАТИГА
сепаратчилар, экстракторчилар, дистилляторчилар, фильтрчилар, форпрессчилар, 3—6 разрядли слесарлар ва электр монтёрлар
КЕРАК
Янги қабул қилинганлар иш жойида ўқитилади ва шу корхоналарга оид бўлган иш жойларига командировкага юборилади.
Меҳнат ҳақи вақтбай-мукофотли.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жарқўрғон кўчаси, 47 уй (7, 12, 26 автобусларнинг, «Ёғ-мой комбинати» бекати). Телефонлар 91-26-85, 91-26-81.

СССР «МИНМОНТАЖСПЕЦСТРОЙ» МЕҲНАТНИ ИЛМИЙ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ВА ЯНГИ ТЕХНИКАНИ ТАДБИҚ ЭТИШ БУТУНИТТИФОҚ ИНСТИТУТИНИНГ
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИГА
мутахассисликлар бўйича инженерлар: конструкциялар ва ускуналарнинг монтажи, иссиқлик изоляцияси ва кимёвий мудофаа ишлари, сантехник ишлари, ишлаб чиқаришни бошқариш, тармоқларни планлаштириш, қурилиш иқтисоди, монтаж ва махсус қурилиш ишларида меҳнатни илмий ташкил қилиш бўйича инженерлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент-64, Педагогическая кўчаси, 75 уй, кадрлар бўлими. Телефонлар 55-20-00, 55-10-65.

ТОШКЕНТ «ВТОРЧЕРМЕТ» ЗАВОДИГА
Ускуналар ремонти бўйича слесарлар, кранчилар, металл чиқиндиларини саралаш учун ишчилар, кислород станцияси машинистлари, план бўлимининг бошлиғи, шунингдек юқоридаги касбларга шогирдлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чермет кўчаси, 53 уй (19 автобуснинг «Чермет» бекати). Телефон 66-05-25.

1- ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИГА
контролёрлар, кондукторлар ва ҳамма профилдаги слесарлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси, 28 уй.

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИГА
катта бухгалтер
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Полторацкий кўчаси, 12 уй.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
30 МАРТДА
КАТТА КОНЦЕРТ
ТЕАТР РЕПЕРТУАРИДАГИ МУЗИКАЛИ КОМЕДИЯЛАРДАН САҲНАЛАР.
ТОШБОЛТА ОШИҚ,
ЖОН ҚИЗЛАР,
ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҒ,
ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ,
ҚАЙНОНА,
АЖАБ САВДОЛАР.
ҚАТНАШАДИЛАР:
СССР халқ артистлари: ЛУТФИХОНИМ САРИМСОҚОВА, РАЗЗОҚ ХАМРАЕВ;
Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Турсунхон ЖАФАРОВА, Эътибор ЖАЛИЛОВА, Фароғат РАҲМАТОВА, Абдурауф БОЛТАЕВ, Маҳмуджон ҒОФУРОВ, Соҳиб ХЎЖАЕВ, Ҳамза УМАРОВ, Тамара НАЗАРОВА;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Сурмахон АЛИЕВА, Омина ФАЁЗОВА, Бахтиёр ИХТИЕРОВ, Суръат ПЎЛАТОВ, Адиба МИРЗАЕВА, Риҳсибой ШОКИРОВ;
Артистлар: Наима ИСХОҚОВА, Марьям ИХТИЕРОВА, Райҳон ТЎРАЕВА, Муқаддас КАРИМОВА, Гулсара ОРТИҚОВА, Файзулла АҲМЕДОВ, Собир РАҲИМЖОНОВ, Ҳусан ШАРИПОВ, Ҳаким НОСИРОВ ва бошқалар.
Концерт кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
ДОҲИЙМИЗ В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА
31 МАРТДА
Янги спектакль
ЁНҒИН МИРЗО асари — НАБИ ХАЛИЛОВ музикаси
БАХТ ТЎЙИ
Икки қисмдан иборат музикали драматик достон
Саҳнага қўювчи режиссёр — СССР халқ артисти, СССР давлат мукофоти лауреати Р. ҲАМРОЕВ.
Дирижёр — Н. ХАЛИЛОВ, Э. ТОШМАТОВ.
Рассом — УзССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.
Балетмейстер — О. НАЗРУЛЛАЕВ.
Хормейстер — К. САЪДУЛЛАЕВ.
Концертмейстерлар — М. ФУРМАН, А. МАЛИНА.
Режиссёр-ассистенти — Р. МУҲИТДИНОВА.
Спектакль кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилган.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ.
30 МАРТ, 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари —33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар бўлими—33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими 33-2895, эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 2764
Р—02377